

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre 5 frt — kr.
 Hat hóra 2 frt 50kr.
 Három hóra 1 frt 25 kr.
 Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.
 Egyes számok 12 kr. árával kaphatók a kiadóhivatalban.

BARS.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

HIRDETÉSEK

Negyházas petit-sor egyszeri közlésért 7 kr.
 kétszeriért 6 kr., többszöriért 5 kr. áron.
 Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 krajczár

A nyilvántartás:

minden négyházas garmond sor díja 15 kr.

Vélünk összeköttesben levő hirdető-irodák, előfizetők, vagy a gyakori hirdetőket tetemes díj kedvezményben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adódnak.

Megjelen: hetenként egyszer.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

— vasárnap reggel. —

A hirdetőket, előfizetőket s a reklamációkat a kiadóhivatalba

(Takarék- és Hitelintézeti épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

A „BARS“

XVI. évfolyamára.

Lapunkjövőszámával kezdjük meg pályafutásának tizenhatodik évét. A ki ismeri a vidéki hírlapirodalom nehézségeit és szinte leküzdhetetlennek látszó akadályait, igazat fog adni nekünk, ha önérettel tekintünk vissza eddigi működésünkre. Tettünk, a mennyit tehattünk. Első sorban is városi és megyei érdekeink gondozása lebegett szemünk előtt, s jeles munkatársaink és a nagy-közönség szíves támogatásával ez irányban fejtettük ki működésünket, mindazonáltal gondosan kerülve annak lehetőségét, hogy lapunk magán, avagy párt érdek szolgájaként fajulhasson. Ez alapon ajánjuk lapunkat továbbra is a nagy-közönség szíves jóindulatába. A múltban elért eredmény leendő a jövő reménye, mely ezután is lapunk változatlan irányát jelenti.

Előfizetési ár:

Egész évre 5 frt. — kr.
 Fél évre 2 frt. 50 kr.
 Negyedévre 1 frt. 25 kr.

HIVATALOS KÖZLEMÉNY.

Felhívás.

Méltóságos Rudnay Béla Hontvármegye főispánja, mint egyrésztől a Búz völgyi, másrésztől Léva-bakabányai vasúti építkezést ohajtó érdekeltségnek elnöke azon felhívást intézte Léva város közönségéhez, hogy ezen kérdéses vasút létesítéséhez szükséges hozzájárulás és kötelező nyilatkozat mielőbb be-terjesztessék.

Tekintve ezen kiváló és Lévát közelről érdeklő ügynek fontosságára, mely az eddig Bakabányáig terjedő vidéki forgalmunk megtartása, vagy elvesztése felett dönteni fog, tisztelettel felkérem Léva város t. cz. közönségét, hogy ez érdemben 1896. évi január 4-én délután 4 órakor a város-ház termében megtartandó értekezletre megjelenni sziveskedjenek.

Léva, 1895. decz. 28-án.

Máriássy István,
 polgármester.

TÁRCZA.

Eltűnnek.

Eltűnnek az évek s kihűlnek a szívek,
 A lobogó lángnak csak hamva marad,
 Míg titkon epedve sohajtod a rimet,
 A lány megöregszik szív párta alatt.
 S ha végre, sokára, szivedre borulhat,
 Oda a csókból a hajdani hő,
 Fáradt ölelésed vádolja a multat,
 Már csak nyugalom kell, nem szerető!

Jöjj hát, szívem édes, menjünk el a paphoz,
 Ne hagyj elosonni e szép napokat, —
 Így, szived a szívhez, így, ajkaid az ajkhoz,
 Ne vond ki karomból, ne vond ki magad.
 Nem viszek ugyan majd czifra batárral,
 Nem lesz a lakásunk sok uri terem,
 De lány nyoszolyánkat arany sugarával
 Berezgi, ragyogja, ifju szerelem.

Az lesz csak a kéj, az lesz csak az élet!
 A mennyei üdv ilyen nem ígér, —
 Még ifju szívünknek álmai épek,
 Még ifju erünkben lobog a vér . . .
 S ha kihül a vér és tűnik az álom.
 A hajdan idő emléke marad,
 Mely mint lehunyó nap az esteli tajon,
 Vet alkonyatunkra lány sugarat.

S ha eljön az is majd, sok sok idő múlva,
 Mikor teteminkre sir földje terül:
 Alsunk oda laun egymásra borulva,
 Almodva az élet üdvéről.
 S míg halkal az emlék elszállva felettünk,
 Álmodunk a mult rajzát szövi át,
 Nem megy feledésbe itt fűn se szerelmünk:
 Emlékeit őrzik hű unokák.

Incedi László.

Társas összejöveteleink.

Igy a farsang közeledtével, a bálók, táncmulatsággal összekötött hangversenyek, összejövetelék és házi estélyek előtt, amidőn a közönség apraja, nagyja, örege és ifja, egyaránt siet kivenni a maga részét az élet örömeiből, valami jól eső érzés fogja el a gondolkodó embert az élet iránt, amelyetől csak gondokat és fáradságokat szokott nyerni nagyobb részt és csak igen kis részben örömet és kellemest. Ime a mulatságok időszaka: a farsang, mit a hevesebb és könnyelműbb déli népek előttünk egészen szokatlan zaj és bohóságokkal fűszereznek, nálunk is az élet derűsebb korszakai közé számíthatók. A lélek arra a pár órára elfelejti a mindennapi-ság megszokott prózai bajait és átengedi magát a jó kedvnek, az élvezetnek.

Azonban bármily kellemes képet nyújtson is egy táncsterem, tánczó fiataljával és mosolygó, fecsegő öregeivel, megvan ennek a maga árnyképe mégis.

Mulatságaink nem csupán a fesz-telen jó kedvnek, az élet örömeinek találkozó helye, hanem sok számító egyén gondolataiban a számítás, az érdekhajhászás, a hiúság és sok más egyéb emberi gyarlóságnak a gyűlhelye. És mi ugy vagyunk vele, valahányszor egy mulatságba lépünk, hogy nem tudunk szabadulni attól a gondolattól, miszerint azokat, akiket itt a véletlen összehozott, nem mindenkit vouzotta pusztán a mulatság vágya.

Már pedig, ha a mulatság megfosztatik attól a céltől és más érdekek alárendeltjévé válik, megszűnt előttünk mulatság lenni. Ekkor már számító üzletnek tekintjük, hol egyik félnek eladni valója van, a másik fél pedig venni szándékozik. Persze nyereséggel mind a kettő.

Mert a tapasztalat azt bizonyítja, hogy a házasodni akaró fiatal emberek

egy része a bált találja alkalmas helynek arra, hol jövő élete boldogságát, élettársát föllelje. S egy része a bálozó leányoknak itt keresi az alkalmat kifürkészni, hogy férjül ki felelne meg izlésének és igényeinek leginkább. Hát nem hasonlít ez az üzleti eljárásához?!

De menjünk tovább! Sokszor a hiúság vezeti az embert a mulatságba. Ez a nő azért megy, hogy szépségét, vagy bál tolettjét, vagy ékszereit megbámultassa. A férfi, hogy szereplésével, ötleteivel, bókijával ott feltűnjék.

Hát hiszen mind ez igen nagy mulatság lehet arra a nőre, vagy erre a férfira, de nem mulatság arra, aki csupán fesztelenül mulatni, aki csupán élvezni, örülni ment a bálba.

Végül igen sokat ront előttünk a mulatság eszméjén a divó feszesség, kimért hideg udvariasság, az a kaszt-szerű elkülönzés, amely kivált ugynevezett zártkörű báljainkat jellemzi.

A születés és faj, a nagyon is eltérő intelligencia, mind megannyi választó falak gyanánt ma is fenállanak, elanynyira, hogy alig van bál, amelyben bizonyos osztálya az embereknek el ne különbözne magát az ugyanazon helyen vele együtt lévő másik osztálytól. Pedig hát régen elmúltak azok az idők, mikor némely embereket más emberek magasan felettök állónak tartottak, mikor az egyik csak jogokat ismert, a másiknak csak kötelességei voltak.

Mindez, ami a mai korbéli mulatságainkról itt általánosságban el van mondva, jórészt ráillik a mi városunkra is. Nálunk is az iparos osztály a kereskedőtől, az a honorátior osztálytól és emez meg attól, amely születésénél fogva tartja magát tőle megkülönböztetendőknek, gyakran észrevehetően elválik. Egyik sem érzi jól magát a másiknak körében s ha mégis valami közös érdek össze hozza őket, vágyik vissza a maga szűkebb körébe.

Szerelem.

Kedves Margit!

A csigaposta meghozta boldogságod híret. Olyan különös érzet fogott el, midőn régen látott irásodat olvastam. Mintha beleláltam volna beszédes két éjfél szemedbe! Mintha hallani véltem volna ajkadnak édes zenejét! Igen! Te boldog vagy!

Izléses, mondhatni divatos az a parthi czédula, melylyel Hindy Andor uralra történt eljegyzésed tudatad. Két névjegy, összekötve az állandóságot jelentő kék szalaggal, ez a hivatalos tudósítás, hogy az immár jellemed égi csarnokának oltárán — új áldozat lángja gyult ki. Helyes! Hiszen az élet tavaszát éled. Körülteled annyi sok virág virít, tele vágygyal, tele reménnyel. S te meg gondtalanul, csapongó jó kedvvel számlárod az időnek perceit zavartalan.

Csak számláld!

A fiatal lélek boldogság után vágyik. S a nő, keresi azt. Egyik leány csak azt kívánja, hogy — aszony legyen. Ez a fajta nőknek, a kis lelkűek osztálya. Nincs nagyobb vágya, mint behálózni egy férfit s megfogva őt a csábítás fegyverével, oda adni magát. Ezen hölgyek semmi magas ambíció, semmi nagyobb eszme által nem vezéreltetnek. Elfelejtik őket hamar s gyakran csak a házasság vérfagyasztó alakjaiként tűnnek elő, hogy keserű könyecsepp legyen az érdekeltek szemében.

Egy másik leány szépséges Margitom! már számító. Neki kényelem kell. Zongora, lövés-seny, hangverseny és a többi fényűzési czikk

mi öt lelkesíti. Hogy a házasság idealizmusa az ilyen nőben kevés, azért csak a jó mama tehet, ki elég oktan volt leányát a kényelem, az ördög eme párnájára szoktatni.

A harmadik leány már szerelemből megy férjhez. Lelke igazán vonzódik ahhoz a férfiuhoz, ki neki hitvese lesz. S a szerelem vak. Szépnek, nagynak látja azt, ki csak rut és törpe. Ah! édes Margit! sok leány előtt a test szépsége vonzóbb, mint a lélek nagysága! És ezért van annyi kiábrándulás, azért annyi panasz.

Te édes szépem! Azt hiszem jól választottál. Látod, mikor nálatok, a jó Ilonka néni mellett elbeszélgettünk sokszor jövőd felől s te annyiszor elpirulva mondtad azt, hogy nem fogsz férjhez menni, hát akkor én lopva tekintgetve, lelked éjfél színü tükrébe, láttam azt a meg-megjelent vágyat szemedben, hogy elmondhasd, a mi a legszebb, a mi a legboldogabb: férjem!

S látod! ez a vágyad is teljesült!

Völegényed a munka embere. Komoly, reális. Megpróbáltatás volt egész élete. Ő is jól ismeri az életet. Tudja, hogy vannak irigy emberek. Ah, az irigység oly rossz közöttünk. Mintha az a szegény ember, kinek szerencséje támadt, ki meg tudja keresni a mindennapi kenyeret, oka lenne annak, hogy némely ember nem boldogul! Ah! Sok a rossz ember! Az élet olyan, mint a vásár. Mint két helyen divatczikkeket kínálnak. Csakhogy az életben becsületre történik a vásár. Ott a vásárban teménytelen alku folyik egy-egy tárgy fölött: az életben alkuba boesátják a jót, a szépet. Hazafiság,

Lehet, hogy kissé sötétebben van itt leírva a dolog, sem mint a valóságban létezik, de az bizonyos, hogy a tapasztalat jó részben igazat ad az itt leírottaknak. S talán nem is igen volt arra szükség, hogy ezt leírjuk, mert ugyis ismert dolog. Tudjuk azonban, hogy már többen gyakran élénkebb társadalmi életet sürgettek városunkban és annak, ugy látszik, eddig nem igen lett foganatja.

Ime egy adat arra, hogy miért nem

Budapest, 1895. december hó 28.

— Karácsony. — Az esztendő vége. — Krach a börtönben. — Nők az egyetemen. —

Az ünnepek is véget értek. Hogy vártuk a szent Karácsonyt! Mily nagy előkészületeket tettünk annak megünnepléséhez. És ime a homok egyre perog az idő óráján, elmúltak azok a boldog napok is, mikor a legutolsó napszámos is családjával együtt ünnepelt. Mert hiszen hány szegény ember nyomorog itt a fővárosban, kiknek talán egyetlen ünnepük a karácsony, valóban sehol sem oly bántó az ellentét a szegény és gazdag karácsonya között, mint épen itt a fővárosban. A paloták fényes ablakán keresztül tündéri ragyogásban tüdöklik a megrakott karácsonyfa; boldog, vidám család örül a kis Jézus születésének s míg a külvárosok piszkos pincze lakásaiban egy-egy nyomorult munkás a sötétben virrasztja keresztül az éjszakát. Ünnepi hangulatot öltött a héten a főváros. S ez az ünnepi hangulatfélünnepeké várásolja a karácsony és Újév közötti hétköznapokat is.

Ma holnap vége van az esztendőnek. Mint szokás mondani, egy évvel ismét öregebbek lettünk. Észrevétlen jönnek és mennek az évek, csak akkor vesszük észre, a mikor már kifogytunk belőle, a mikor már a sir szélén állunk. Boldog, ki az esztendő végén nyugodtan csinálhat számadást lefolyt idejéről s ki bizalommal, hittel tekinthet a jövőre. Azonban az ily elmékedések nem a fővárosban valók. Itt nem ér rá senki felesleges munkát végezni. Sietnek itt az étellel alácarsak a kávéházi kaszírók éjfél után a pezsgő fogyasztásával. Egy körfolyás az élet. Az elsőket szakadatlanul taszítják az utolsók s a ki megáll, azt okvetlenül le-lökik az utca porába és keresztül gázolnak

erkölcs, női becsület, mint fogadó, mind áruba mennek. S mikor egy-egy eltiport boldogság, egy eltemetett élet sötét romjai felett kesergőket látunk, eszünkbe jut Diogenes, ki lámpával kereste az igaz embert.

A te völegényed édes jó unoka nővér! ismeri ezt az életet. Az ő férfias keble ellen tud állani a kísértés ördögeinek. Szilárdan, büszkén áll ő meg. Óh! ne félj hát utána menni! Hisz ha megriadt szived, megbezett lelked vigasztalásért eped: az ő munkában elfaradt két karja fogja a boldogságot nyujtani neked.

Oh te félj hát! bizd élted horgonyát arra a férfira, ki néked mindened lesz!

De te szereted őt. Így irod nekem. Én nem kételkedhetem benne. Elhiszem, hogy az ő lelkének szép tulajdonságai hódíták meg szivedet. Kívánatos, hogy így legyen. Mert e szerelem delejes álom. Aláveti magát a szerelmes szerelme tárgyának akarata alá. A lélek itt már megszűnni gondolkozni, tenni. A hideg józanság elveszté hatalmát. A szív, az érzés ez határozó ez a döntő hatalom a szerelemben.

Te is álmodsz szépet! Hát álmodj! De mégis kérd meg völegényedet, hogy legyen olyan hozzád, hogy hibáját is láthasd. Ne lásd őt Hérosznak. Ne lásd őt földfelettinek! Hiszen te is ember vagy. Majd, ha a világ és az Isten előtt egyek lesztek, — mennyire doboghatott az a kis nyugtalan szív! — majd meg fogod tudni, a mit a költő oly arany szájjal zeng „a leány álmainak lejár az ideje!“

S mikor fölébredsz s mikor ott fogod

rajta. Itt csak az újszendei kontók tesznek figyelmessé a nagy nap jelentőségére. Egyébként pedig nem igen törődik vele senki. Mert a ki itt rá ér ünnepelni, annak ugyanis egész évben ünnepe van.

A krónikásnak ugyan nem sok dolga akadt a héten. Legfeljebb azt a sok fényes karácsonyi ünnepélyt jegyezhetette fel, melyek az intézetekben és szeretetházakban lefolytak. Egyébként pedig a történelem csinálói is elhallgattak. A politika pár napra elcsendesült. Január 9-éig a képviselőház is zárva lesz. Az iskolatermek is csendesek. Csúpan a börtén van zaj, lármá, veszekedés. A héten ez évben már harmadszor ütött ki a krach a tőzsdén; a pénzemberek között valóságos pusztítást vitt véghez. A ki ma dugszagad ember volt, pár óra alatt megdöbbentő módon már vagyona romjait is alig tudta megmenteni. Az értékpapírok hihetetlen gyorsasággal estek, a mi nem is volt csoda, mert azt mindenki tudta, hogy csak a merész spekulációk csigázták azokat oly magasra, hogy utóbb értéküket a külföldi pénzpiac teljesen bizalmatlanul fogadta. Hát most az igazságos sors leszállította azokat valódi értékükre. A tőzsde törzsközs látogatói közül noha sokan megsínylik ezt a pusztító vihart, de az általánosságban nincs mit sajnálni, legalább egy kicsit megtisztult a tőzsde, s tisztább a körülmények között.

A hét egyik legérdekesebb eseménye kétségkívül a kultuszminiszternek az a rendelete, melylyel a nőket az egyetemi pályára bocsáthatóknak nyilvánítja. A király, mint már írtam is, még november 18-án beleegyezését adta ehhez s Wlassich már is megvalósította régi tervét. Az igaz, hogy csúpan a bölcsészeti, orvosi és gyógyszerészeti pályára van nyitva a nők számára, jogi fakultásra ezentul sem fognak bocsáttatni, mindazonáltal a rendelet a női körökben igen nagy örömet okozott s nagy gyakorlati jelentősége leend. Az új egyetemi félévben tehát már női hallgatók is beiratkozhatnak feltéve, hogy az illetőknek szabályszerű érettségi bizonyítványuk van. Ezzel egyidejűleg azt is elrendelte a miniszter, hogy az érettségi vizsgát a nőknél is a legszigorúbban vegyék s minden tekintetben megszűnteti az eddigi felmentéseket is egyéb kedvezményeket.

Sokan a rendeletnek egész társadalmat megváltoztató hatást tulajdonítanak, míg mások tekintettel arra, hogy a nők zöme megmarad a családi élet kötelességében, legfeljebb a közművelődés és általános műveltség emelését várják tőle.

Fővárosi levelező.

Különfélék.

Lapunk jövő számával kezdjük meg XVI-ik évfolyamunkat. Előfizetést nyitunk a „Bars” tizenhatodik évfolyamára. Tisztelettel kérjük ez alkalommal előfizetőinket, hogy előfizetésük megújítása iránt e hét folyamán intézkedni sziveskedjenek, nehogy — késedelem miatt — a lap szétküldésében akadályok merüljenek fel.

látni azt a férfit, ki igaz hűséggel küzd érted: óh! oszd meg vele életének keserűt! mond neki, ha bánja bű, ott zokogja el kebleden! Ha munka közben pihenni tér, óh mond neki, legyen pihenő, nyugtot adó az a családi szentély, melynek őrangyala te vagy! Óh mond neki, hogy minden öröm, minden bű, mit az Isten reátok bocsát, csak megpróbáltatás s ő boldog, ő megelégedett lesz!

Itt egyetértés a családi élet támasza. Hány boldognak hitt házaspár bukott el az élet bajában? mikor nem volt köztük az együttérzés tündére! Oh! jusson eszedbe, hogy te vagy a gyenge s ő a te gyámoló! S ekkor, hidd nekem, boldog leszel!

A szerelmes leány lelke Jánus istenség. Egyik arcával a múltba tekint, a másikkal a jövőbe néz. Igaz, a jövő le van fátyolozva. Nincs halandó, ki azt az irigy fátyolt fellebenthetné. Te sem lebentheted fel. De ha előttd a legnagyobb oktató drága anyád élete lesz, hidd nekem, a jövő nem fog felletted zivatart hozni!

Ime! ily boldogító gondolatok azok, miket menyasszonyságod alkalmával hozzád írni óhajtok.

„Elhull a virág, eliramlik az élet!... Nekem már kevés napjaim vannak itt. Messze, messze vágyó tekintetem, mintha meglelne egy biztosabb helyet. A te boldogságod édes Margitom, az lesz az a sugár, mely még számomra itt e földön adva van!

Legyen azért boldogságod örök és zartalan! szerető unokabátyád
Kálmán.

Emlékek.

— Egy fiatal házaspár beszélgetése. — Szóval nem tudtam, hogy tudná-e engem szeretni. Ezt akartam megtudni akkor. Így is lett. Az idő eltelt a beszélgetésben és egyszerre csak hallottuk a harangszót,

Helyben az előfizetések eszközölésével a lap ki-hordója bizatlik meg; vidéki előfizetőink részére pedig postautalványt melléklünk.

— **A felvidéki magyar közművelődési egyesület** Léva városi és járási egyesített választmánya folyó 1895. évi december hó 30. napján délután 2 órakor Léva város háza tanácstermében ülést tart. A magyar közművelődés ügyének minden barátja az ülésnek szívesen látott vendége. Az ülés tárgyai: 1. A folyó 1895. évi költségvetésben jutalmazásokra és adományokra megállapított összegeknél folyósítása és kiosztása iránti határozat. 2. A jövő 1896. évi költségvetés megállapítása. 3. A tagdíjgyűjtések iránti intézkedés. 4. A választmányi jegyző lemondásának bejelentése és a jegyzői állás betöltése.

— **Gyászír.** Holéczy Miksa, a felső-bakai ág. evang. gyülekezet köztisztviselőjében álló lelképásztora folyó hó 26-án csendesen elhunyt. A boldogultat kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése ma délelőtt 10 órakor leend. Haláláról a következő gyászjelentést bocsátották ki megszorodott neje s gyermekei: „ö. v. Holéczy Miksáné szül. Ruhman Emilia, Holéczy János és neje szül. Kemény Ida s gyermekeik Jolán és Ilonka, Holéczy Zsigmond és neje szül. Forgács Vilma, Csallágh Lajos és neje sz. Holéczy Emilia, valamint ö. v. Kaszaniczky Dánielné szül. Holéczy Janka, az összes rokonság nevében is mélyen megszorodott szívvel jelentik a felejtethetetlen szeretett férjnek, illetve apa, nagypapa, ipa és testvér-öcsének nagytiszteletű Holéczy Miksa ur felső-bakai ágost. hitv. evang. lelkésznek f. hó 26-ik napján este 10 órakor, hivatásának szentelt életének 66-ik, boldog házasságának 37-ik, lelkészkedésének 39-ik évében hosszúszen edés után történt gyászos elhunytát. A drága halott földi maradványai folyó hó 29-én délelőtti 10 órakor fognak az ágost. evang. egyház szerint a családi sírkertbe örök nyugalomra helyeztetni. Kelt Felső-Bakán, 1895. decz. hó 26-án. — Az Ur anyála örökdiék drága hamvai fölött!”

— **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter Bánutz Jenőt az aranyos maróthi kir. adóhivatalhoz ideiglenes minőségben adótisztte nevezte ki.

— **Felolvasó estéy.** A lévai iparos olvasókör régi szokásához híven, karácsony második ünnepén az idén is felolvasó estélyt rendezett, mely a siker tekintetében méltán sorakozik a mult estélyek erkölcsi diadalához. A rendkívül érdekesen összeállított műsört díszes közönség hallgatta végig. Jelen volt az iparososztály színe java, azonkívül az intelligenciából is számosan. Egy valódi fesztelen társasestély volt ez, mely csak növelni fogja az olvasókör jóhírnevét. A műsört Kaveggia Béla felolvasása nyitotta meg, a melynek tárgyát a szerző Léva város krónikás multjából merítette. A szellemes modorban írt s már helyi vonatkozásánál fogva is kiváló érdekességgel bíró felolvasást a közönség mindvégig a legnagyobb érdeklődéssel hallgatta és annak végeztével az ügyes felolvasót lelkesen megéljenezte. —

mely éjféle misére hivatott. Te azt inditványoztad, hogy menjünk el, beleegyezett a mama is. Belém nagy félsz szállott, csak annyit tudtam hebegni, hogy jól van. Felkészültőtünk, én neked ajánlottam fel karomat. Szerencse, hogy a templom jó messze volt, sokat lehetett eszevagnunk. Amint emlékszem, esut hideg volt, a szél csakugy metszette arcunkat. A hó erősen csikorgott lábaink alatt, amittől az utánunk jövők nem hallották mit beszélünk.

— Nagyon hideg volt, tudom.

— Igen szép díkeziót tanultam be, gyönyörű, frázisos körmondokat. Azt hittem, ezzel meghatlak téged. Ilyen formát akartam mondani, egy jó barátom tanított be rá, aki az effélékben jártas volt.

— Kicsoda?

— Tőszeghy Gyula.

— Hát az is tudta?

— De tudta ám, ő biztatott, hogy ezt mondjam neked.

— Mond el Béluskám!

— „Már régóta óhajtom ezen várvárt pillanatot, melynek rövid folyamata alatt beleekintve Nagysád fényes csillagokhoz hasonló szeméibe, keblembe, melyet nemes érzelmek dagasztanak, igazán és híven feltárhassam kegyed előtt. Mióta Nagysádat megismertem, sok változáson mentem keresztül. Sokkal higgadtabb vagyok, mások hibái iránt elnézőbb, boldogabb, szóval szerelmes lettem. Igen, én Nagysád iránt végzetlen szerelemre gyuladtam. Egy mosolyért mindent odaadnék. Ha szeméibe nézhetek, elfeledek mindent, bű, keserűséget és csak boldogságomra gondolok, de ezen boldogság tetőpontját csak akkor fogja elérni, ha Nagysádat beleegyezésével enyémnek mondhatom. Boldog csak akkor leszek igazán, ha egy „igen” szavával megerősíti a

Ezután Koskó Béla szavazata következett, ki érzéssel szavalt el Arany remek balladáját a „Tetemre hívás”. Majd Jancovics Juliska adta elő Jaros Ferenc monológját, melyben egy kis menyecske beszél el esküvőjét. Jancovics Juliska valóban megérdemelte azt a sok tapsot, melylyel előadását fogadták, mert a szellemes, humoros részletekben bővelkedő monológ minden sorát szépen, ügyesen kiszinezve olyképp adta elő, hogy a hallgatóság gyönyörködve hallgatta. Erre Bándy Endre olvasott fel ifjúkori bűnciből egy csomó szerelmes verset, melyekkel a hallgatóság gyöngédebb részének szívét is igen gyakran megindította. Ezután pedig Koskó Mariska szavalt Szász Károlynak az „Angyal és ördög” cz. költeményét, szépen jellemezve a költő gondolatát és ügyesen szinezve annak eszmékben gazdag tartalmát. Végül Frasch József monológizált, hogy miért maradt ő agglégény, a mit humoros események elbeszélésében a közönség nem kis mulatságra igen szépen ki is fejtett. Előadását zajos éljenzéssel jutalmazta meg a hálás publikum, mely a műsor befejeztével vidám asztalok mellett beszélgetett. Hanem a fiatalokat nem hagyta nyugodni sokáig a talpessiklandozó muzsika, mert csakhamar tánczra perdültek. A mulatság a legvidámabb hangulatban belenyult a késő éjszakába. — Valóban dicséretre méltó a buzgalom, hogy társadalmunk eltompultságát az olvasókör évről-évre megzavarja ily kedélyes estélyek rendezésével.

— **Szerencsétlenség.** Végzetes sors érte utól Sosovicza Ferencz báti illetőségű napszámot. Folyó hó 23-án ugyanis a Széchenyi utcai Nyitrai-féle házban mint napszámos dolgozott a házban átalakítási munkálatokat végző közművesek mellett. Társaival együtt egy kisebb törmelék dombot hordtak ki, a melynek tetejére a falhoz ő maga előzőleg egy ajtóragasztót támasztott. A mint hordták, a meglazult törmelék tömeg tetejéről leesett a gerenda s épen a közelben álló Sosovicza fejére, ki eleinte fel nem vette a hatalmas gerenda ütését. Rövid negyedóra mulva azonban összerogyott és meghalt. Mint a vizsgálat kiderítette, mulasztás e tekintetben senkit sem terhel, mert a szerencsétlenség oka egyedül ő maga volt.

— **Dr. Weinberger Adolf** gyakorló orvos lakását 1896. január hó 1-től a takarékpénztári épületbe áttette.

— **Műkedvelői előadás.** Korpona szab. kir. város összes tantestületei a felépítendő két irtványi kath. népiskola javára Machovics Izidor apát, besztercebányai egyházmegyei főtanfelügyelő védnöksége alatt 1896. évi január hó 12-én a városi nagyteremben táncmulatsággal egybekötött műkedvelői előadást rendeznek, mely alkalommal színe kerül Berczik Árpád egytelvonásos vígjátéka a „Miniszterelnök bálja.” Azon kívül a programot több énekszám egészíti ki. A rendezőség élén Hontvármegye előkelőségei állanak. Helyárak: személyjegy két korona, családjegy 5 korona. Kezdeté pont 7 órakor este. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

— **A tizkrajczáros váltópénz bevonása.** A pénzügyminiszter rendeletet bo-

kérdésemet: képes-e viszonzni a bennem keringő, mély, határtalan szerelemnek csak egy parányi részét, tudna-e szeretni? Ugy-e igen? Csak ezt mondja, csak egy intéssel, csak egy mosolylyal, csak egy kézzorítással adja tudtomra, ugy én lennék a legboldogabb ember a földön!

— Hahaha! Béla hisz' ez a „Pesti művelt Társalgó”-ban van így! Milyen boldos fiu voltál te Béla!

— Ezt akartam neked elszónokolni. Hogy, hogy nem, nem ment. Lehet, hogy azért, mivel igen hideg volt. Én legalább remegtem és szépen betanult körmondатаim kárba veszték. E helyett összefüggéstelenül ilyenformát hebegtem.

— Ezt én is tudom.

— Nos, mondd el?

— Azzal kezdted, hogy meghallgatja-e, amit mondani szándékozom?

— Erre te azt mondtad, hogy igen. Ugy beszélte, mint egy nagyvilági hölgy.

— Aztán akadozva folytattad: én őszintén beszélek Nagysádhoz, mit gondol... tudná-e viszonzni... Én Erzsike magát... nagyon szeretem...

— Így mondtam és te mosolyogtál.

— Majd azt kérdezted, hogy remélhetsz-e?

— Te meg azt mondtad, hogy igen, Emlékezel, akkor vették észre hátul, hogy mi egészen letértünk az utról és a hóban járunk és figyelmeztettek is.

— Igen, igen, éppen így volt. Mikor aztán visszajöttünk a templomból, akkor boldogságról, szerelemről susogtál és házasságot igértél. Talán akkor voltál másodéves jogász.

— Nos és ugy e minden beteljesedett! És azt hiszem, boldogok vagyunk. Hogy elrepül az idő azóta. Egy szép áprilisi napon aztán „komolyan” szerelmet vallottam neked,

csatott ki, mely a 10 krajczáros és 5 krajczáros ezüst váltópénz bevonása iránt intézkedik. A rendelet kimondja, hogy ezek a váltópénzek még csak 1897. január elsőjéig maradnak forgalomban, de az állampénztárak és az állami hivatalok az 1898-ik év végeig tartoznak ilyen váltópénzeket elfogadni.

— **Tűzoltók a kiállításon.** Az ezredéves kiállítás mintá falujában egy tűzoltói minta szertár és egy őrszoba is be fog mutatni. Az építkezések már folyamatban vannak. A berendezést az országos tűzoltó szövetség fogja eszközölni. Hogy az aug. hó közepére 3—4 napra tervezett ünnepély sikere biztosíttassék, a szövetség a központi választmány kérésén kívül álló szakférfiakat is meghívott, hogy a január hó 5-én Budapesten tartandó értekezleten javaslatokkal és tapasztalati ismereteikben alapuló tanácsaikkal az országos tűzoltó szövetséget törekvéseikben támogassák.

— **A kiállítás villamos vasutja.** Az ezredéves kiállítás területén tudvalevőleg villamos vasut fogja a közlekedést megkönnyíteni. A villamos vasut utirányának hatósági bejárásáról fölvetett jegyzőkönyvet fölterjesztették a kereskedelmi miniszterhez, a ki azt jóváhagyva vissza küldte és megengedte, hogy a vasut építését a vállalkozók a Ganz cég és Roessemann és Kühnemann cég megkezdhesék.

— **A tejfelt édes állapotban vagy megsavanyodva köpüljék-e?** Ennek a minduntalan felmerülő igen fontos kérdésnek eldöntése felette sok nehézséggel jár. A vajtermelők egy része igen, más része nemmel felel. Tájékoztatóval közöljük egy tapasztalt tejgazdasági igazgató — O. Koch Brehma — hosszabb ideig folytatott kísérletezésének eredményeként formulázott véleményét „a tapasztalás megtanított arra, írja az illető, hogy minél édesebb és minél higabb tejfelt köpülünk, annál kevesebb vajat kapunk, nemcsak, hanem az édes tejfelből készített vaj nem oly tartós, mint az mely savanyítottból köpültek. Már pedig mindenképpen arra kell törekedni, hogy ne csak minőségileg, hanem mennyiségileg is a legjobbat érjük el.”

— **Magyar békeegyesület.** Folyó hó 14-én, szombaton tartotta Budapesten az „Otthon” írók és hírlapírók közének nagytermében, Berzeviczy Albert elnökelete alatt a Magyar Békeegyesület alakuló gyűlését. Jókai Mór és Suttner Berta báróné ez alkalommal nagyszabású előadást tartottak, ami nagy érdeklődést keltett az alakuló gyűlés, valamint egyáltalán az egyesület iránt. Ez a gyűlés hívja a millenium alkalmából Budapestre az 1896. évi nemzetközi békekongresszust.

— **A kiállítási tárgysorsjáték.** Az ezredéves kiállítás tartama alatt két nagy tárgysorsjáték lesz. Az első ilyen országos tombola húzása 1896. július 15-én lesz, a második később meghatározandó időben. A sorsjátékra egy fél millió 20 kros sorsjegyet adnak ki. A 20,000 nyerevénytárgy többnyire értékes művészi kivitelű tárgy lesz, 80,000 frt értékben. Az erre vonatkozó tervet e napokban hagyta jóvá Lukács László pénzügyminiszter.

de akkor már nem voltál olyan durcás, olyan kicsinylő, olyan megvetően hideg, mint azelőtt. Akkor is kérdeztem, szeretsz-e? és te szépen megvallottad, hogy szeretsz. Így is volt rendjén.

— Ejnye te elbizott ellenállhatatlan!

— Aztán sokszor megvallottuk egymásnak, egyszer lopva meg is csókoltalak és te sirni kezdted. Hogy megijedtem én akkor.

— Mily vakmerő voltál Béla!

— Kérlek, minden első csók lopott. Vakmerő voltam? Akkor te most naponta vakmerősködsz.

— Most már szabad.

— Szabad az mindig, a csók nem vétek. Próbáljuk csak meg? No lásd!

— Töltsék theát édes?

— Kérlek. Ne oly sok rumot, mert igen felhevülök, a cognac jobb lett volna. — Folytasd csak és szürcsölj, mert kihül a thea.

— Hát sokat, sokat ábrándoztunk. Nehány bált végig táncoltunk. Te voltál coeur királyném. Hittem, hogy egymáséi leszünk.

— Te meg az én coeur királyom vagy. De Béla, én olyan furcsán éreztem magamat, mikor megkértél, ugy szerettem volna otthon nem lenni.

— Ünnepléyes pillanatok is voltak, midőn frakkosan, klakkosan kocsiztam a papához és kezdet megkértem.

— Hogyan volt az Béla?

— Hát bekopogtattam, ő kiszólt, hogy tessék. Bementem és leültemtett maga mellé. Előadtam, hogy te és én szeretjük egymást, ha nem ellenzi, minekünk egyedüli óhajunk egymáséi lenni. Atyád behitt a szalomba, hová mamád is bejött. Beleegyeztek és ezóta jegyesek lettünk.

— És várva vártuk az esküvő napját.

— Bizony vártuk, de az is eljött lassan.

Énekek és Imák. Stampay I-féle kath. egyh. Énekek és Imák II-ik bővített kiadása e hó 15-én jelent meg. Terjedelme 12 iv. 180 éneken és sok imán kívül a temetési latin és magyar szertartásokat is magában foglalja. Ara félévazon kötésben 15 kr, egész vászon huzattal 25 kr. — Az ismeretlen s legszebb énekekről orgonakotta melléklet több példányhoz ingyen csatoltatik. Melegen ajánljuk a nagy közönség szíves figyelmébe. Kapható Stampay János főtanítónál Kőbükuton, Esztergomgyében. — Mutatványokért előre küldendő be megfelelő összeg bélyegeken.

Rövid hírek. — Törvény a takarékpénztárakról. A takarékpénztárakkal szemben fennálló törvényes intézkedések reformja céljából a pénzügyminiszteriumban előtanulmányok folynak s hir szerint már nemsokára az erről szóló törvényjavaslatot fogják megállapítani. — **Liszt kivételünk.** Angliába a folyó év első tizenegy hónapjában 1:18 millió angol mázsa lisztet vittek be, több mint hét és fél millió forint értékben. — **Ujabb sertesvész** fellépését konstátálták a kőbányai telep egyik hizlalójában. — **Villamos világítás a vasutakon.** A kereskedelemügyi miniszter elhatározta, hogy e jövő évben az összes gyorsvonatokon behozzák villamvilágítást.

Köhögés, rekedtség és elnyájkásodásnál a torok és a légzési szervek minden zavarainál melegen ajánljuk tisztelt olvasóink figyelmébe Egger kitünő hatású mell-pasztillát. Kaphatók 25 és 50 kros eredeti dobozokban mindeu gyógyszerárban és nevezetesebb gyógyszerüzletben. Fő- és szétküldési raktár: Egger A. fia Nádorgyógy-szertára Budapesten Váci-körut 17.

Tanügy.

Tanügyi képek.

Szemlélve ama mondhatni lázas forrongást, a fejlődésnek, a haladásnak ama szakadatlan tevékenységét, mely hazánk közoktatásának legujabb történelmében, oly szembeötlőleg kétségbevonhatlanul tárul elénk tekintve ama mozzanatok, jelenségeket, melyeket tanügyi kormányunk céltudatos eredményeiben messze kiható reform törekvései, alkotásai lépten-nyomon elibénk tárnak, nem lehet, hogy a szemlélő jogos reményekkel, jövődni fejlődésünk megragadó képének édes ábrándjaival, nemzetünk, hazánk jobb jövőjének magas szatos hitével, meggyőződésével ne teljék el. — Csaknem tüneményszerűnek, csodásnak mondható az a minden téren észlelhető változás, átalakítás, mely előtt szemet hunyni, melyet észre nem venni, még az is képtelen, a kit, vagy a kiket még mindezek az állapotok, mind-ezek az örvendetes viszonyok többé-kevésbé ki nem elégitenek.

Nem kell századokra, messze régmúlt időkre visszamennünk. Hasonlítsuk össze hazánk tanügyi viszonyait csak pár évtized viszonyaival állásával, mily végtelen, mily határtalan különbség. A tanügy a felekezettek vállaira rakott teher vala, minden ellenőrzés, minden közvetlen felügyelet nélkül

Engem nagyon alterált a bámész sok nép. Te is remegtél, én is izgatott voltam. Felhangzott az orgonán a nászinduló, amelyet még most is játszol. Aztán esküdtünk, mi alatt én igen kényelmetlenül éreztem magamat. Meghallgattuk az öreg plébános ur keneteljes szavait: „... a házasságok az égben az Isten előtt kötöttek...“ Mi elhittük neki, de igazán boldogok csak akkor lettünk, midőn csak ketten ültünk a hintó belsejében és robotgunk ki a vasúthoz.

— Béla, milyen különös érzés volt mindez!

— A vonat elvitt és mi ébren álmodtunk sokat, sokat. No csak maradj nyugodtan aranyos, simulj Bélához szépen.

— Mily kár, hogy ezek az órák nem tartottak örökké.

— Azt hiszem, még most is tartanak.

— Igaz, milyen jól érezzük magunkat!

— Csak megvagyunk kicsikém. Ígyuk meg theánkat. Mennyi az idő?

— Csendesen, csitt. Harangoznak.

— Most négy éve, mennyivel jobb most!

— Béla, vallj még egyszer szerelmet!

— Akár ezerszer drága Erzsikém! Egy csókot ennek emlékére, — így.

— Hogy eltelt az este. Álmos vagy?

— Dehogy.

— Látod, kettecskén, magánosan, hogy elröppen az idő.

— Te veled örökre szép az élet!

— Hallod, ismét harangoznak. Már éjfél van, aludni mehetnének.

— De idylli este volt ez Erzsike!

— Majd a jövő karácsonyestét, aranyos Bélám, — ha megérjük... talán... többben... fogjuk eltölteni!

Alapi Gyula.

az állam részéről, egységesen megállapított tanterv, a tanítás kötelező mértéke, mind-ezek ismeretlenek valának, tanítotunk ki a menyit és a hogyan tudott, vagy éppen akart, tanítóink nagy része megfelelő képzettséggel, magas szatos pályájához mért hivatottsággal nem bírva, szakmányszerűleg az előtörök-vés a szó nemesebb értelmében vett nevelés minden ideája nélkül végezték kiszabott, vagy éppen kényükre bízott teendőiket, s ez nem is vala csodálandó, mikor tanítóképezdék, melyekben rendeltetésüknek megfelelő pedagógiai képzettség nyerhetőnek, vagy igen kezdetlegesek, vagy éppen nem valának; tanítótá levének, minden arra való hivatottság, belső sugallat, ellenálthatlan hajlam nélkül sokszor azért, hogy mennél előbb önnállók legyenek, vagy mert tovább haladni szegények valának, sokan pedig, hogy az iskola porát mennél előbb lerázhassák.

S az iskolák! a tantermek! csak körül kellett nézni valamely közszében a legroz-zantabb viskó, alacsony ablakokkal, roskadozó tetővel, keritetlen udvarral, bizonyosan az vala, mint környülütöte levettekék a házak ócska ruhájokat szebb, ünnepeleyesbb formába öltöztetnek, csak az iskola maradt ugy, mint évtizedekkel, sokszor századdal az előtt való a régi időknek bangosan ki-áltó tanujaként. Mintha most is látán meg-támogatott, süledező falaival égi mad: rak kobozta, vihar dulta tetőjével, tövis és bögács-kóróval benőtt udvarával, a barátságatlan rideg tantermet, sötét homályával, fülledt, dohos levegőjével, kissebb, nagyobb gödrü talajával, benne a hosszú kereszties lábú asztalt, mellette a hosszú lóczákat, melyen ilve pajzánkodott a semmire sem figyelő műzsaíak serege, néha-néha vetve figyelmes szemeket, a katedrában ülő, othoniasan füs-tölgető „rektor úr“, vagy még inkább a keze ügyében fekvő s leghatóságabbnak bizonyult, az újabb, kegyelet'en nemzedék által eléggé nem méltányolt pedagógiai esz-köz, a suhogó fűzfavessző felé!

Oh régi jó idők, mily jó is hogy már csak az emlékezetet vagytok, maholnap csak az öregebbek ajakán éltek, a kik hosszú téli esteken regélni fogják e mesének látszó képeket, a fejszóvalva kétékdő ifjabb nem-zedéknek. Ma már egyesek s az egész nem-zet, felekezettek és állam látva, hogy nem csak nyelvében, de mivélődésében és főleg ebben él valamely nemzet, látva nyugati szomszédaink magas kulturáját, s az abban rejlő erőt, mely a gazdagság, a hatalom mag: s polczán, csodált, bámult hatalmasságra juttatá ötöt, egymással nemes versenyre kelni látszanak, hogy azt a sok temérdek mulasztást, csaknem az egész század első felének tespedését, tétlenségét, hatványozott mértékben rohamos léptekkel kipótolni, helyrehozni igyekezzenek. Sokak előtt talán vissza is tetsző, nem szivesen látott az a hév, az a buzgóság, melylyel az állam, a nevelés a tanügy terén is elfoglalni törek-szik jogos és megillető pozicióját, de a ki higgadtan és tárgyilagosan itél és gondolko-zik s kizárólag a kitűzött célt, nemzetünk mivélődését, előrehaladását tekinti csupán, s a ki előtt nem közönyös édes magyar ha-zánk poliglott népek által fenyegetett nem-zeti jellege, általános érdeke, az velem együtt örömmel fogja e téren is üdvözölni a ha-talmas munkatársat, ki a maga egységesítő, magyarosító, tisztán magyar jellegét, bé-lyegét, ha lassan is, ha fokozatosan is roányomni képes a kulturának minden vi-szonylatait, minden árnyalataira.

Képezdéket állítanak felekezeti és állam, melyben hivatásuknak élő, kizárólag ama valóság által indított, arra született, ahhoz vonzódo tanítók képeztetnek, megszerezett-ven azokkal a műveltség olyan mértékét, mely őket egyenrangúakká tenni képes a többi pálya embereivel, s a mely nekik, mint a nemzet igazán elsőrendű napzsámo-sainak, a jogos, az érdemlett elismerést, méltányoltatást kieszközölni képes.

Az önerejére ébredt nemzet anyagi jólétének megszilárdulásával kapcsolatosan, fokozatosan, évről évre javítja azok helyze-tét, rendezi, emeli fizetéseiket, hogy a kik-nek kezébe a nemzet legdrágább kincse, jövője van bízva, azok ha egyelőre bőségben nem élhetnek is, de legalább nélkülözni kénytelenek ne legyenek. S ha e tekintet-ben még sok a panasz, s a kivinni való, ne felejtjük, hogy sok minden felhozható érvtől eltekintve, a multhoz képest a rövid idő alatt is szembetűnő a haladás.

Népiszkoláink, közüntézetünk paloták ma már, kielégítve a legmagasabb igényeket, az egészség s a pedagógiai kívánalmakat. — Nemcsak azonban, így a gyakorlati, in-kább anyaginak mondható alkotások tekin-tetésben, hanem az elvek, az irányok meg-állapításában, s azoknak az életben keresztül vételével is minden lehető megtesznek a fele-kezetek, s különösen az állam, hogy kultu-rának, európai színvonalon, a többi művelt népek által már rég elért fokón álljon. Ki-váló államférfiaink, kultuszminisztereink, az ideális, lánglelkű Eötvöstitől, Trefort Agoston tevékeny szellemén át, egész a soha nyu-godni nem tudó s úgy látszik szerencsés kezű mostani miniszterig Wlassits Gyuláig az alkotások szakadatlan láncz szemeivel, oly szilárdra építik az első millenium alkal-mával hazánk kulturáját, hogy arra a má-sodik ezredév biztosan építheti az ország közmivélődésének, fejlődésének büszke tető-zetét.

Mily célszerű, mily lézagpótló az a

miniszteri rendelet is, mely külön népiszkolai földmivélési iskolát, inkább hálás tanfolya-mot létesít, ugy szellemi, mint különösen ismétli iskolásokra nézve. Oktatattni fognak ebben gyermekeink különösen a népnek, a melyre talán legnagyobb teher nehezül s megélhetése az egyre mostohuló viszonyok miatt, hova tovább küzdelmesebb leszen a szerfelett kicsiny gazdaságok mennél helye-sebb, intenzivebb kezelésére, kihasználására. — Mily égető szükség van erre ma, az olyanira kedvezőtlen gazdasági viszonyok között, mikor különben is megfogytokozott gabonáját csakis a legolcsóbb árak mellett kénytelen elvesztesgetni a termelő közönség, kikkel szemben pedig egyre több kívánalm-ak emelhetnek s a kiknek mindent folyton emelkedő irányzatu árakkal kell és lehet megvennie! Mennyire kétségbevonhatlanul jótékony intézkedés ez különösen hazánkban, mely habár parexcellence földmivélő ország ugyan, mégis azonban az industria a modern gazdálkodás terén oly messze van, az egyes előrehaladottabb államok gazdasági képzettsé-gé, előhaladása mögött. — Csak az lenne kívánatos, hogy a kik e célszerű intézkedés gyakorlatilag megvalósításával, vezetésével, életbeléptetésével meg lesznek bízva, végez-zék nemes megbízásukat, odaadással, meleg ügyeszerettel, hogy ez az áldásos, közhasznu intézmény, közoktatásügyi miniszterünk ne-mes kezdeményezése el ne posványosodjék, el ne törpüljön azok kezében, kik annak vezeté-sével, ellenőrzésével megtisztelve lesznek.

Mily fenkölt gondolkozásra, a kor intő szellemének menyire megértésére mutat fá-radhatatlan miniszterünk azon már legfelsőbb jóváhagyást nyert intézkedése is, mely meg-engedi, hogy a bölcsészeti, doktori és gyógy-szerészeti egyetemet nők is látogathatják s e három pályán ezentul ők is alkalmazást nyerhetnek. — Ime, mig máshol meatinge-ket, nagy gyülekezéseket, erős agitációt kénytelenek kifejtteni a nőemancipáció fá-radhatlan bajnokai, sokszor a legnagyobb személyességgel küzdeve jogos törekvéseikért, addig nálunk egyszerre, ugyszólva, észrevé-tel, előkészület nélkül leszámítva a gyógy-szerészek egyesületei véleményének meghal-gatását, oly jogokat terjeszt ki reájuk zse-niális miniszterünk, mely sok helyütt, még évtizedekig is pium desiderium marad, a növevelés lelkes apostolai, szorongunk a nők előtt! — Sokan lehetnek, kik kicsinylő gu-nyul, szánakozó mosolylyal gondolnak ez intézkedésre, elhamarkodottnak, viszonyaink keretébe nem illőnek, a modern eszmék eksztra vagancziájának mondják az ily irányu reformokat, ám de a kik érző szívvvel foké-kony kebellet viselhetnek az általános, az emberiség egyetemes jóléte, érdeke iránt, kik elősegíteni, előmozdítani törekednek amaz eszmét, melynek célja az hogy minden egyes, minden individuum érvényesítse a maga képességét, ott és ugy a hol és a miként hajlamai, képességei befolyásolják, irányítják, a kik azt ohajtják, hogy az em-beriség csaknem nagyobbik fele a nők is függetlenithessék magokat, szeszélyes, bi-zonytalan körülményektől, a sorsnak, a vé-letlen ingatag alakulásaitól, hogy ők is pályát, önállóságot, hasznos munkakört sze-rezhessenek maguknak, megőrizve azért lel-kületük, érzelmeik nemességét, szelidségét, sőt a mivéltség által még inkább tökéletes-bítve azt, azok örömmel fogják a reform alkotást, e kezdeményező lépést üdvözölni, s kellő értéke szerint méltányolandják azt.

Sötét keretnek látszik e fényes, tetsző-leg színezett képhez, az országszerte mutakozó tanító hiány, annyi ezer, meg ezer gyermek iskolázatlanul maradása, minden nevelés, oktatás nélkül felserdülése, komoly tünet, súlyos jelenség ez, mely hangosan szól a mellett, hogy a tanítói fizetéseket emelni, rendezni kell, s ha más indokok nem, ez az egyetlen lélebb utóbb el fogja értni azt az eredményt, a mit ma a tanítótestüle-tek kivétel nélkül egyértelműleg hangoztat-nak, hogy fizetésük nincs arányban, telje-sített munkájuk fontosságával, hogy azt a tisztességes megélhetés fokára emelni kell.

— Ha haladás észlelhető és pedig igen szembetűnőleg a multhoz képest, másrésztől méltatlannak itélem azon elbánást, melyben ez oly kiválóan fontos munkát végzett tes-tület, még ma is részesül. Bizonylyal e te-kintetben még sok, felette sok javítani, tenni-való van hátra, hogy azonban ez irányban is a javulásnak lélebb, utóbb s rövid idő alatt be kell következnie, az kétségtelen, hova, tovább erősebben sürgetvén ezt a korszellem s az elnémithatlan közvélemény.

Örömmel üdvözöljük, üdvözli a tanügy minden igaz barátja s jogos reménytel szem-léli a lázas tevékenységet, az öntudatos irányt, a minden téren jelentkező örvendetes fejlő-dést, s midőn a legnagyobb megnyugvással, bizalommal nézünk közoktatásügyi miniszte-rünk további működése elé, egyszersmind szilárd meggyőződéssel lehetünk az iránt, hogy ugy eme, valamint a tanügy terén annak részleteiben észlelhető kisebb nagyobb hiányokat, minőkül a tanfelügyelői intézményt jelen alakjában, a mulasztások szigorubb ellenőrzését, szegény gyermekek ingyenes oktatását ezuttal csak röviden jelzem, eddig érvényesített akaraterével, fáradhatlan te-vékenységgel s a kor intő szellemét megértő tapintatával elsimitani, kiegyenliteni, refor-málni fogja.

Patay Károly.

Közönség köréből.

Köszönet nyilvánítas.

I.

A lévai takarékpénztár részvénytársaság — Lévai város felekezeti nélküli szegényei számára 31 frt 28 krt adományozott és azt kiosztás végett hivatalomhoz áttette. Midőn ezen összeg átvételét ezennel nyugtatom, egyuttal a segélyezett szegények nevében megköszönöm.

Léva, 1895. decz. 22.

Máriássy István,
polgármester.

II.

A lévai kereskedő ifjak társulata által f. hó 15-én rendezett felolvasás alkalmával felülfizettek: Holló Sándor 2 frt, Weisz Samu 2 frt, Schvarcz Sándor, N.-Sáro 1 frt, Wilcsek Salamon 50 kr., Benedek Márk 1 frt, Schönstein Henrik 1 frt, Weisz Benő 1 frt, Braun Gyula 1 frt, Schlesinger Jakab 1 frt, Bányai Ferencz 30 kr., Dr. Frommer Ignác 1 frt, Piek Ede 1 frt, Lovaticz Gusztáv 1 frt, Fuchs József 1 frt, Csáka László 1 frt, Rappaport Manó 50 kr., Sonnenschein Márk 50 kr., Weisz Jenő 1 frt, Schubert Pál 1 frt, Juhász László 1 frt, Dr. Weisz Zsigmond 1 frt, Mosonyi Sándor 1 frt, Holczmann Bódog 1 frt, Fried Sándor 1 frt. Mely szives adományukért ez uton mond halás köszönetet

a rendezőség.

Irodalom és művészet.

Accordok. Költemények Pongrátz Bélától. E tehetséges, a lyriai költészetet kultiváló fiatal költő művéből valósággal zengő accordok szállanak felénk az érzelmek aeól hárfájáról.

Melabus ellenpont adja meg az alap-hangot, a melyre a hangulatok skálája kroma-tikus rendben támaszkodik. A költő me-rész futamokat kísért meg, de csalódottan siet vissza kiindulási pontjára s a vallásos ihlet mélyében keres vigasztalást.

A kedélyfárasztó bus accordok közé azonban itt-ott belevegyül a vigabb elem is.

A Simon leányának tragikus fináléja után merész átmenettel Dinomdánom király humoros allegrettoja következik s e két költemény egymásba szövődő hangulata a magyar zenének találó allegóriája.

A lassu után friss. Nem tudjuk, hogy a költő gondolt-e épen arra, hogy e helyen a magyar zene jellemző motívumait a szár-nyaló poézis mezében bemutassa, de ha nem is volna úgy, ez érdemeit nem csökkenti.

Az utolsó vers visszaturkózi a költő egész filozófiáját, melybe ideális világnézetét elmeríti. A hangulatos vers 2 utolsó strófáját ide iktatjuk:

A bánatot türtem,
Jóval adtam vissza,
Botor szívem minden átkát
A homokba irta.

Isten tudja mégis —
Oly magamba állok,
Akármerre kopogtassak
Idegenbe járok.

A mű ára 2 korona, megjelent Szücs és társa bpesti könyvkiadó cég bizományá-ban. Megrendelhető ugyanott. (V. Victor.)

Melyik ujságot járassuk? Az Ország-Világot, mert az a legértelmesebb, legszebb, legolcsóbb képes hetilap. Közül böven szép novellákat, regényeket, verseket, ismeretter-jesztő, szórakoztató cikkeket; képeiben bemutatja hétről-hétre a napi történet nevezetesebb eseményeit, érdekesebb alakjait, a művészet jelesebb termékeit. Elsőrendű írók írják, kitünő művészek rajzolják min-den számát. Van rendes szemelléklete, állandó divatrovata. Karácsonyi számában pedig, mely különben is kétszeres terjed-elemben, gazdag tartalommal, gyönyörű illusz-trációkkal jelenik meg, új regénycsarnokot indít meg, sorra bemutatva a hazai és kül-földi regényirodalom legjelesebb termékeit. Ennek a regénycsarnoknak ez évben meg-jelent részeit a januárban belépő előfizetők ingyen megkapják, nem különben a gazdag tartalma, érdekes karácsonyi számot is. Az Ország Világ gondos, kitünő szerkesztése Váradi Antalnak, a kiváló írónak érdeme, a ki körül a munkatársak egész serege csoportosul, hogy a lapot minél érdekesebbé, változatosabbá, minél szebbé tegyék. Az Ország Világ előfizetési ára negyedévre két forint, félévre 4 frt. Az előfizetések a kiadó-hivatalnak küldendők (Budapest, V. Hold u. 7. sz.) A kiadóhivatal mutatványszámokat ingyen küld, tessék csak egy levelezőlapon hozzáfordulni.

Lévai piaci árak.

Rovatv. zótó: Kőnya József városkapitány.

Buza m.-mázsánként 6 frt 20 kr., 6 frt. 30 Két szeres 5 frt 50 kr. 5 frt 50 kr. — Rozs 5 frt 40 kr. 5 frt 50 kr. Arpa 5 frt — kr. 6 frt 20 kr. — Kukoricza 4 frt — kr 4 frt 20 kr. Bab 6 frt 80 kr. 7 frt — kr. Zab 5 frt 60 kr 5 frt 80 kr. Lencse 7 frt 20 kr. 7 frt 50 kr Köles 4 frt 30 kr. 4 frt 50 kr.

KLEIN SÁNDOR

órák és ékszerész Léván.

Ajánlja dus választékú raktárát mindennemű óra, arany, és ezüst ékszerárúkból, melyben mindenki részére alkalmas

karácsonyi és ujévi ajándék

található rendkívül jutányos áron és p.

Arany férfi remontoir óra	30 frtól feljebb
Arany női remontoir óra	14 " "
Ezüst remontoir óra kettős fedéllel	8 " "
Ezüst remontoir óra egy fedéllel	7 1/2 " "
Nikl remontoir óra	4-8 " "
Ezüst női óra	7 " "
Arany gyűrű (14 karat)	2.50 " "
Arany karperecz (14 karat)	8 " "
Arany függő (14 karat)	1.50 " "
Arany kereszt (14 karat)	2.50 " "
Különtéle nyakék	1.50 " "

Nagy választék mindennemű ékszerekből különféle drága kövekkel, valamint mindennemű ezüst árukból

Remek kiállítású China ezüst árukból gyáriraktár.

Vidéki megrendelések gyorsan, pontosan és lelkiismeretesen teljesíttetnek.

A legszebb öröm egy gazdagon díszített karácsonyfa.

Bámulatos olcsó dekorációkat, melyek évenként újból használhatók, ajánl a következő régi jó hírnévnek örvendő cég: **Bisenius Károly Ferencz, Bécs I. Singerstrasse 11.**

Kérem a cmet jól megfigyelni, rokon-hangzású czégekkel semmi összeköttetésben nem állók, főköziletem sehol sincs.

I 100 drbból álló gyűjtemény pompás karácsonyfadísz, egy plastikus törpével 2 frt 75 kr.

I 120 drbból álló gyűjtemény hasonló díszítéssel, egy nagy, a fa tetejére alkalmazandó tűndöklő csillaggal 3 frt 15 kr.

I 150 drbból álló gyűjtemény, egy plastikus selyemruha öltöztetett lebegő trombitás angyallal 6 frt 75 kr.

Karácsonyfa mignon-lampionok vegyes alakúak, arany, ezüst és színesek, 25 drb. 1 frt.

Szabadalmazott gyertyatartók. 1 tucszat 8, 18, 30, 48, 60 és 75 kr.

Gyönyörűen ragyogó angyalcsengetyűk, arany és ezüst és fénylő színekben drbja 10 és 15 kr. Szabad

Karácsonyfa moha, egy dobozzal arany, vagy ezüst 30 kr.

Jég girlandok, arany, ezüst és bronzból 10 méter 75 kr.

Hóvatták, egy dupla csomag 12 kr.

Jégfonal 15 kr.

Nagyon jutányos gyűjtemények tréfás lottójátékokhoz, tombola, fő és mellék, nyereményekkel 5 krtól feljebb.

Ártalmatlan szalon tűzijátékok, karácsony és Sylvester napjára, egy kollekció 60, 1 frt 20, 2 frt 50, és 4 frt.

Különleges árjegyzék ingyen.

Elsőrendű

Porosz köszén és pirszen

a vasuti állomáson kapható. Megrendeléseket elfogad és házhoz szállít

Braun József és fia.

KARÁCSONYI és UJÉVI AJÁNDÉKOK

nagy választékban kaphatók:

CSAKA LÁSZLÓ

órák és ékszerész üzletében, Léván. (a Takaré- és Hitelintézet épületében).

A közelgő karácsonyi és ujévi ünnepek alkalmából ajánlok Léva város és vidéke mélyen tisztelt közönségének ajándéku legalkalmasabb ékszerárúkat, minőkkel raktáram nagy választékban van ellátva.

Arany és ezüst órák, gyertyatartók, gyümölcstálak, szamovárok. Függők, nyakékek, gyűrűk.

Kínai ezüst asztali készletek, inga-, fali és ébresztő órák stb.

Becsés pártfogásukat s minél számosabb megrendelés kérve s a legpontosabb kiszolgálást biztosítva.

Léván, 1895. december hóban.

kiváló tisztelettel

Csaka László, órák- és ékszerész.

JÓSZERSZÁM FÉL MUNKA!

Gazdasági gépek, géprészletek, tömlők, vízmentes ponyvák, mérlegek és gépsziják, szerszám, vas- és aczélfőráktár. Portland cement és Hydraulikus mész stb.

Kapható KERN TESTVÉREKNEL Léván.

Kathreiner-féle
KNEIPP-MALÁTA-KÁVÉT

Mindenütt kapható - 1/2 kiló 25kr.

Mi a Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávé?

Valódi egészségi és családi kávé, mely Kathreiner gyártási módja által a kedvelt valódi kávé ízét nyeri. Eltekintve egyéb előnyeitől, már ez okból különbözik ezen maláta-kávé minden más hasonló gyártmánytól.

A Kathreiner-féle kávé a legizletesebb, legegészségesebb és legolcsóbb pótkávé. Természetes tiszta gyártmány egész szemekben, miért

is felette előnyösen használható, az örölt s ez okból a vevő közönség által nem ellenőrizhető pótkávéval szemben, melyek hatósági vizsgálatok tanúsága szerint gyakorta idegen anyagokkal hamisítvák.

Eleinte csak harmadrészen, később felében adhatjuk a Kathreiner-kávét a valódi kávéhoz, s így az egészségre megbecsülhetetlen hatása mellett minden háztartásban jelentékeny megtakarítást eszközölhetünk.

A Kathreiner-féle kávét a legelső orvosok ajánlják, s az ugy nyilvános intézetekben, mint családok ezrei körében naponta jönnek bizonyul. Sőt magában, azaz valódi kávé hozzáadása nélkül használva, a Kathreiner-féle kávé a legjobb erősítő szer és a legegészségesebb, legkönnyebben megemészthető és egyszersmind a legizletesebb ital.

Lelkiismeretes gazdasszony vagy anya, általában kávéivó, egészsége érdekében perczig se habozzon Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávét használni. Az értéktelev hamisítványokkal szemben, melyekkel ma is csalják a közönséget, a vételnél vigyázni kell a fehér eredeti csomagokon látható névre

Kathreiner!

Vigyázzanak! Saját érdekükben ne engedjék magukat rábeszélni! A valódi „Kathreiner” sohasem szabad más csomagolásban, vagy nyitott áruként eladni.

